

Nije lako snimiti film o geniju, čak ni napisati sočan tekst o njemu. Pogotovo je teško snimiti takvu filmsku biografiju koja bi ulagaču trebala povratiti novac i, povrh toga, donijeti još i zaradu. Jednostavno, nema dobrog filma o Nikoli Tesli koji bi znao prikazati dramu u kojoj bismo razumjeli za što se on zauzimao, što su zagovarali njegovi protivnici (Edison), kako su ga krali (Marconi) ili kako su se željeli na njemu obogatiti (J. P. Morgan). Jednostavno, Nikola Tesla je bio i moralno velik toliko koliko je bio veliki izumitelj. A to je dosadno. Tesla nije bio prebogati pustolov kao Howard Hughes, o kojemu smo iz filma »Avijatičar« saznali više o njegovu mentalnome krah, nego o revolucionarnosti njegovih pomaka u avijaciji.

ISABELLE HUPERT KAO MARIA CURIE

O Mariji Curie je lako snimiti film jer je imala slikovitu sudbinu s tužnim krajem, a i njen muž i kći dobili su Nobelovu nagradu nakon nje. Posljednji biografski film o njoj snimljen je 1943. godine i bio je nominiran za Oscara. A 1997. snimljen je francuski film o bračnom paru Curie s Isabelle Hupert u glavnoj ulozi, ali ga je malo tko gledao, osim što je završio direktno na tv-kanalu Arte.

Slično bi prošao i film o Albertu Einsteinu, osim ako se ne bi bavio obiteljskim nasiljem i žestokom iskorištavanju matematičkog talenta njegove supruge Mileve, kojoj, u dokazivanju svojih zamisli, nije bio do koljena. A takav bi film, unatoč njegovu izravnome pristupu prvim ljudima najvećih svjetskih velesila i uspjelim i neuspjelim utjecajima na kretanje povijesti, takav bi, dakle, »nezašecereni« film ispao skandal. Valjda bi ga onda svi gledali. No, uglavnom kao skandal.

EDDIE REDMAYNE KAO STEPHEN HAWKING

Film o poznatim znanstvenicima može, valjda, jedino imati prođu ako u njemu glumac mora proći veliku transformaciju ne bi li pokazao veliki glumački talent. Eto, primjerice, Benedict Cumberbatch glumio je 2004. godine velikoga kozmologa Stephena Hawkinga u TV-filmu »Hawking«, a 2015. godine Eddie Redmayne je za ulogu istoga genija u filmu »Teorija svega« dobio zlatni kipić, a da smo, uopće, vrlo malo doznali o tome zašto je on genij. Više smo saznali o njegovu braku. Zavirivanje u njegov zdravstveni karton i bračni krevet (osim, doista, sjajne glumačke kreacije i solidne režije), mamac je sasvim druge prirode za odlazak u kino.

BENEDICT CUMBERBATCH KAO ALAN TURING

Benedicta Cumberbatcha, pak, više će ljudi zapamtiti po ulozi u, specijalnim efektima pretrpanom, TV serijalu o Sherlocku Holmesu, nego po njegovim epohalnim kazališnim nastupima ili po ulozi Alana Turinga u filmu »Igra oponašanja« (2014.), genijalnom matematičaru koji je u Drugom svjetskom ratu, razbijanjem njemačke šifre Enigma, spasio desetke tisuća života. Međutim, za film je zahvalno to što je nakon rata nepravедno progonjen i, na poslijetku, izopćen zbog homoseksualizma, iako mu dugujemo matematiku na kojoj se zasnivaju svi današnji inteligentni uređaji. Također, bio je toliko vidovit da Turingov test razlikuje prirodnu i umjetnu inteligenciju. Ali kako tu veličanstvenost prikazati na platnu u samo dva sata?

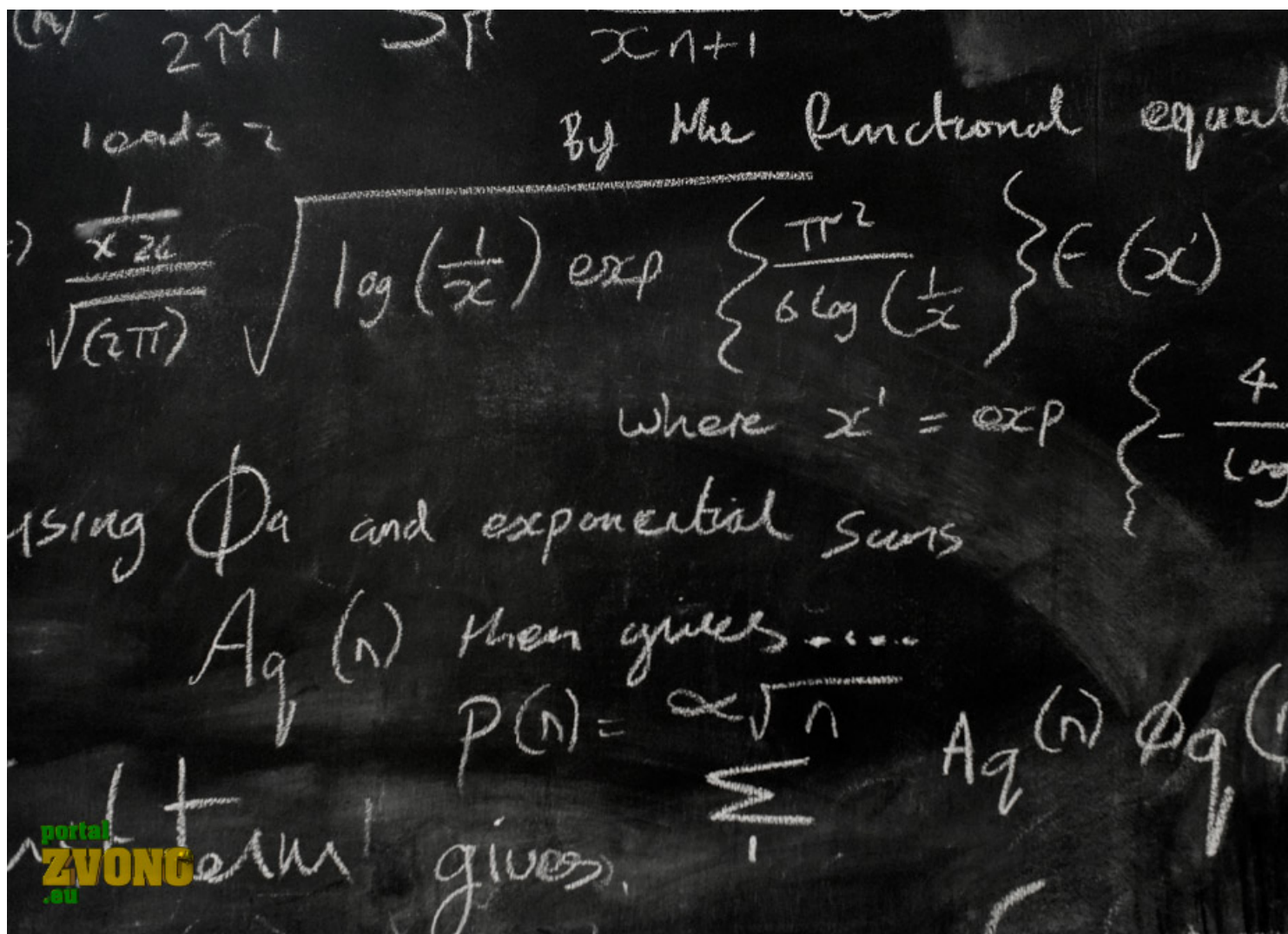
RUSSELL CROWE KAO JOHN NASH

Uživali smo i u filmu Rona Howarda iz 2001. godine o genijalnom matematičaru Johnu Nashu,

kojega će se tek ponetko sjetiti samo na spomen glavnoga glumca – Russella Crowea. Crowe je, dakako, nominiran za Oscara jer je plijenio uvjerljivošću glume tonjenja u ludilo više nego je glumom protumačio stvarnu veličinu matematičkih rješenja.

DEV PATEL KAO SRINAVASE RAMAMUJAN

I sada film o matematičaru »Genijalni um« ili »Čovjek koji je spoznao beskonačnost«, a u njemu ne glumi ni Russell Crowe ni Benedict Cumberbatch ni Eddie Redmayne. Vrijedi li ga pogledati? Američki su ocjenjivači filmu dali u prosjeku 60-66 od 100, što znači da to nije izgubljeno vrijeme. Glavnu ulogu u filmu glumi Dev Patel, glavni lik iz Oscarom nagrađenog filma »Milijunaš iz predgrađa«. Tu je i kojiput neizbježni Jeremy Irons, ali za njega barem znate da vas neće glumački razočarati.

Kada se dva muškarca »zaljube« preko matematike

Autor Miroslav Ambruš-Kiš

Ponedjeljak, 23 Svibanj 2016 10:42 - Ažurirano Ponedjeljak, 23 Svibanj 2016 11:22

Film je biografska drama o neobičnoj uzajamnoj privlačnosti dvojice muškaraca čija veza nije bila ljubavna, nego znanstvena. No, što nas to u znanosti može tako fatalno privući da bismo protegnuli noge i otišli u kino pogledati film u kojemu nema ni »š« od »tri Š«: ševe, šore i šege?

Film su, naime, panegiricima pozdravili matematičari koji ga slave kao najautentičniji film o onome što oni doživljavaju daleko od svjetala pozornice. George E. Andrews, bivši predsjednik Američkog matematičkog društva je, recimo, oduševljen i ganut prikazom odnosa između dvaju matematičara, a Londonsko matematičko društvo izjasnilo se da »gotovo u svemu zasjenjuje Dobrog Willa Huntinga«, što je prototip dobrog filma o znanosti. Autor znanstvenog časopisa Nature Andrew Robinson kaže da je »filmu trebalo deset godina da bude snimljen, ali je vrijedilo čekati«. No, redatelj Matthew Brown je duboko vjerovao kada se prihvatio pisanja scenarij i režiranja, čime se kockao svojom ne baš osobitom karijerom.

Film se temelji na biografiji doista genijalnoga matematičara Srinivasae Aaiyangara Ramanujana, rođenog 1887. godine u današnjoj južnoj indijskoj državi Tamil Nadu. Otac mu je bio skromni prodavač sarija, a majka jednostavna domaćica čiji se život izvan kućanstva svodio na pjevanje u lokalnom hramu. Tamili spadaju među najstarije narode svijeta, nešto poput Baskijaca ili australijskih Aboridžina. Nisu »obični« Indijci: put im je tamna gotovo poput bantu crnaca. Neuki ih obično miješaju s Afrikancima. Za glavnu filmsku ulogu isprva je angažiran Tamilac R. Madhavan, poznati tamilski glumac, pisac i filmski producent, ali se u Indiji odustalo od slavnoga imena zato jer je »filmu trebao glumac internacionalnoga formata«. Tako je kuglica pala na »milijunaša« Deva Patela. Mnogima će njegova pojava biti osvježenje za oko.

Kada se dva muškarca »zaljube« preko matematike

Autor Miroslav Ambruš-Kiš

Ponedjeljak, 23 Svibanj 2016 10:42 - Ažurirano Ponedjeljak, 23 Svibanj 2016 11:22

Kada se dva muškarca »zaljube« preko matematike

Autor Miroslav Ambruš-Kiš

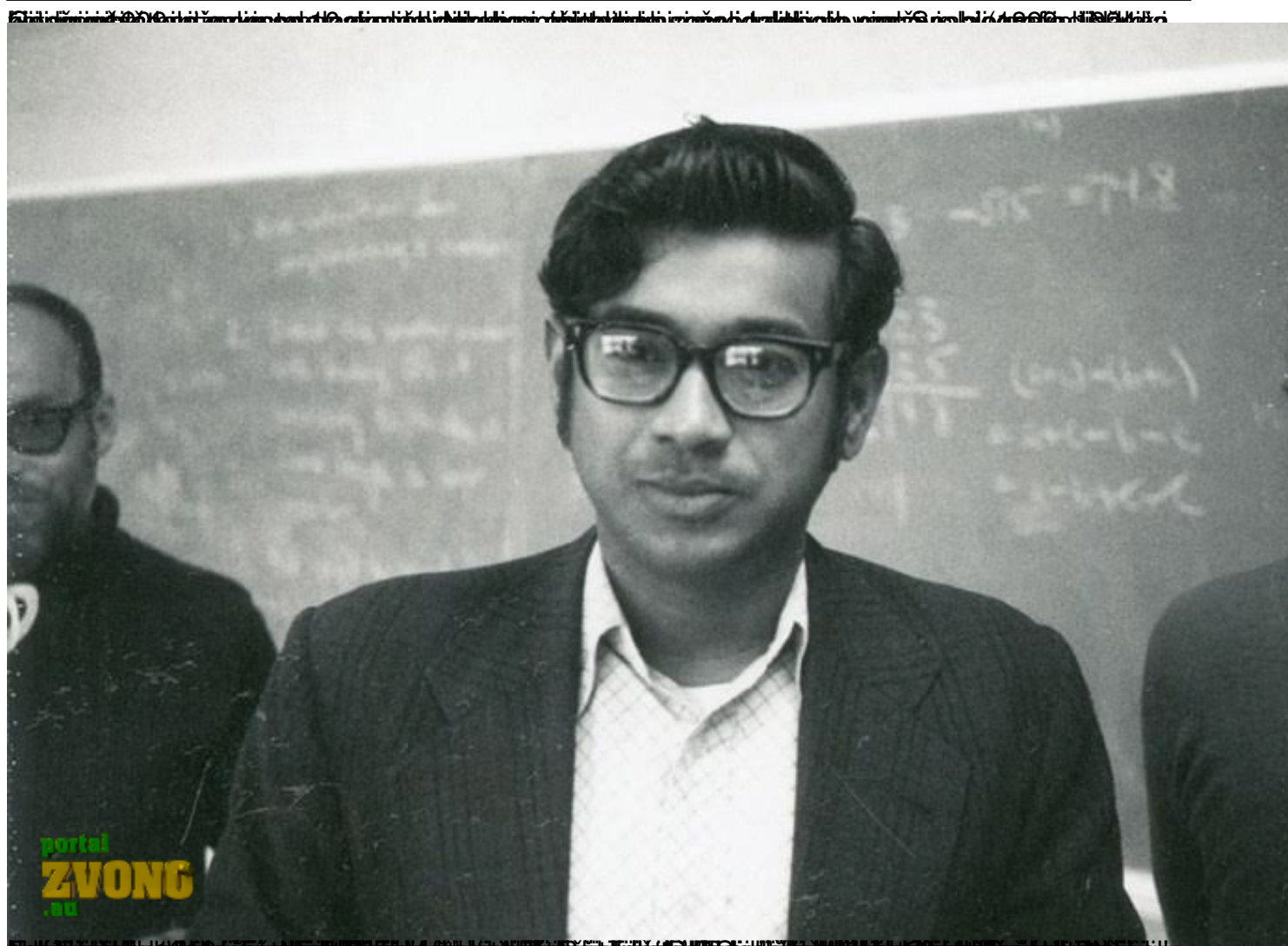
Ponedjeljak, 23 Svibanj 2016 10:42 - Ažurirano Ponedjeljak, 23 Svibanj 2016 11:22

Kada se dva muškarca »zaljube« preko matematike

Autor Miroslav Ambruš-Kiš

Ponedjeljak, 23 Svibanj 2016 10:42 - Ažurirano Ponedjeljak, 23 Svibanj 2016 11:22

Kada se dva muškarca »zaljube« preko matematike

Autor Miroslav Ambruš-Kiš

Ponedjeljak, 23 Svibanj 2016 10:42 - Ažurirano Ponedjeljak, 23 Svibanj 2016 11:22

Miroslav Ambruš-Kiš, profesor matematike na Sveučilištu u Zagrebu, jedan od najpoznatijih matematičara u Hrvatskoj.

Kada se dva muškarca »zaljube« preko matematike

Autor Miroslav Ambruš-Kiš

Ponedjeljak, 23 Svibanj 2016 10:42 - Ažurirano Ponedjeljak, 23 Svibanj 2016 11:22

Kada se dva muškarca »zaljube« preko matematike

Autor Miroslav Ambruš-Kiš

Ponedjeljak, 23 Svibanj 2016 10:42 - Ažurirano Ponedjeljak, 23 Svibanj 2016 11:22

